

[Udenrigsministeren]

atomvåben, er, at vi mener, at det er i fredstid, vi ikke ønsker dem på dansk territorium. Så er det da klart, at det for dem, der ønsker det, kan give anledning til mange, som jeg sagde, spidsfindige bemærkninger. Man kan spørge, om fredstid betyder den tilstand, hvor der ikke er tale om, at fremmede fjendtlige tropper har overskredet den danske grænse – eller hvad? Hvor ligger det egentlig henne? Der kan opstilles mange interessante og teoretiske situationer. Hvad hvis verden omkring os er i brand? Hvad hvis der er udbrudt en konflikt i andre dele af Europa, men tilfældigvis ikke i Danmark? Er det fredstid?

Her vil jeg sige, at man om det sammenlagt må konstatere, at enhver regering må have et minimum af handlefrihed til at kunne vurdere en situation, også den situation, hvor en konflikt er så truende nær, at man kan tale om, at vi står i en nødsituation. Når jeg sagde et minimum af handlefrihed og jeg sagde regeringen, mener jeg ikke blot regeringen, for selv de, der stiller de spidsfindige spørgsmål, ved jo udmærket godt, at står vi i en så katastrofal situation – og jeg synes, emnet er så alvorligt, at spidsfindige spørgsmål egentlig ikke er på sin plads – så er det ikke bare den til enhver tid siddende regering, der vil påtage sig et ansvar i en vurdering af, om det er det ene eller det andet, eller om vi skal gøre det ene eller det andet, men man vil handle i meget nær kontakt med folketingets partier gennem udenrigspolitisk nævn eller på anden måde.

Lad mig så slå fast, selv om det har været gentaget adskillige gange i dag, at når vi taler om spørgsmålet om, hvorvidt allierede tropper skal komme til Danmark, er det den danske regering, og jeg vil gentage: i samarbejde med det danske folketing, der træffer afgørelsen, og som er suveræn med hensyn til at bede om forstærkninger udefra.

Efter disse generelle bemærkninger et par enkelte mere specifikke bemærkninger.

Jeg kan bekræfte det, som lå i fru Mette Madsens spørgsmål. Jeg kan huske fra 1973-betænkningen, det var den, fru Mette Madsen læste op fra, nemlig at dansk forsvars opgave er at kunne optage kampen, indtil forstærkninger når frem, og så kæmpe videre i samarbejde med disse forstærkninger. Det er ikke korrekt citeret, men det er det, der er meningen, og det er det, der lå i fru Mette

Madsens spørgsmål. Jeg kan bekræfte, at det naturligvis fortsat er regeringens forsvarspolitiske linje ud fra det, som vi selv er deltagere i af eksisterende forsvarsforlig.

Så vil jeg sige til hr. Arentoft, at han, hverken hvad angår mig selv eller statsministeren, har citeret helt korrekt. Jeg skrev ned, at hr. Arentoft mente, at både statsministeren og jeg selv skulle have sagt: Danmark kan bedst forsvares ved at forøge u-landsbistanden. Det er ikke korrekt; det har vi ikke sagt, og det er ikke det, der har været meningen, hvor jeg har udtalt mig om både forsvarspolitik og sikkerhedspolitik. Det, både jeg og statsministeren har gjort, er at udvide definitionen af sikkerhedspolitikken og sige, at sikkerhedspolitik nu ikke bare er Øst-Vest, ikke bare er det militære, men i en bredere forstand har noget at gøre med Nord og Syd, al den stund at målsætningen for, hvad vi foretager os i en sikkerhedspolitik, må være at fjerne grundene til, at vi har spændinger i denne verden. En væsentlig grund til, at vi har spændinger i denne verden, er tilstedeværelsen af et Nord-Syd-problem: de økonomisk store forskelle imellem rige og fattige lande, hele den debat, der foregik i FN ved den ekstraordinære generalforsamling i august-september måned.

Hr. Erhard Jakobsen var lidt inde på det samme og udtrykte sin glæde over, at jeg ikke i mit første oplæg havde nævnt noget om de mange milliarder kroner, der bliver brugt til oprustning. For nu ikke helt at skuffe hr. Erhard Jakobsen vil jeg benytte dette indlæg til at komme med en bemærkning om det og gentage, at jeg finder, det er et af de store paradokser i denne verden, som det er påpeget i Brandt-rapporten, at der årlig bruges mere end 450 mia dollars til våben i den ganske verden og kun ca. 20 mia kr. til udviklingsbistand. Jeg mener stadig væk, det er et paradoks, der er uacceptabelt, men jeg vil ikke gå ind i en diskussion om, hvor vi finder disse 450 mia dollars, jeg vil bare konstatere: sådan er den globale situation altså nu engang. Nu ved jeg ikke, om hr. Erhard Jakobsen skal være ordfører for sit parti, men meningen er jo, at jeg i morgen skal give en redegørelse for hele u-landspolitikken, og at vi senere hen skal have en u-landsdebat her i folketinget, og så får vi måske lejlighed til at vende tilbage til det mere principielle.